

מספר הקרואים בתשעה באב

לדעת תנא קמא – כשתשעה באב חל בשני או בחמישי, מאחר שגם אם לא היה תשעה באב, היו קוראים בו שלושה קרואים, גם עתה קוראים בו שלושה קרואים, והשלישי מפטיר בנביא. אבל כשתשעה באב חל בשאר ימי שבוע, שאין בהם קריאת התורה, אחד קורא בתורה, והוא מפטיר.

ולדעת מרבי יוסי – גם כשתשעה באב חל בשאר ימים, שלושה קוראים בתורה, והשלישי מפטיר.

רב לא נפל על פניו עם הציבור בבבל

נתבאר לעיל, שרב נזדמן לבבל בתענית ציבור, ואמרו דבר נוסף מאותו מעשה, והוא, שכל הציבור נפלו על פניהם, ורב לא נפל על פניו. ונאמרו שני טעמים, מדוע לא נפל רב על פניו.

א. לפי התירוץ הראשון, הסיבה שרב לא נפל על פניו, כי נאמר, "לא תעשו לכם אֵלילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם וְאָבֶן מְשֻׁפֵּית לֹא תִתְּנוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (ויקרא כ"ו א'), **ללמד שאסור להשתחות אפילו לה' על רצפת אבנים** [ודווקא בארצכם הדבר אסור אבל אתה משתחוה על אבנים של בית המקדש], **ובמקום מושבו של רב היתה רצפת אבנים, ולא היה יכול להשתחוות עליה.**

- **יש אומרים, שרק במקומו של רב היתה רצפת אבנים, [שרצפו את הקרקע במקום מושב נכבדי העם], אבל במקום מושב שאר העם לא היתה הקרקע מרוצפת, ולכן שאר העם נפלו על פניהם.** ולא רצה רב ללכת ממקום מושבו למקום שאר העם ליפול שם על פניו, שלא להטריח הציבור לעמוד מפניו.

- **ויש אומרים, שבכל בית הכנסת היתה רצפת אבנים, אלא שכל העם נפלו על פניהם בלבד, ולא נאמר האיסור "וְאָבֶן מְשֻׁפֵּית לֹא תִתְּנוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ", אלא בהשתחוואה של פשוט ידים ורגלים^נ. ורב שלא נפל על פניו, כי הוא היה רגיל ליפול**

^נ וקשה, וכי לא היה יודע דמצי לשנויי הכי. וכי סלקא דעתך מעיקרא, שיהא אסור בלא פשוט ידים ורגלים. ויש לומר דמעיקרא אסר ליה מדרבנן בלא פשוט ידים ורגלים, ובסוף קאמר ואיבעית אימא אין אסור מדרבנן, ורב פשוט ידים ורגלים הוא דעביד, דאסור מן התורה. ומיהו קשה ללישנא קמא, דאסור מדרבנן בלא פשוט ידים ורגלים, יש לתמוה על בתי כנסיות שלנו, שיש בהן רצפה, היאך נופל שליח צבור על פניו. ונראה לי דמצלי אצלווי, ובהכי שרי, והכי נמי